

3  
4 แผนที่ทางเดิน (Roadmap) การยกระดับระบบนิเวศช่วงเปลี่ยนผ่านชีวิตของกลุ่มเริ่มต้นทำงาน

5 Leveraging the Transition-to-Work Ecosystem for First Jobbers

6 ระยะที่ ๑ วางระบบ (๐-๑ ปี)

| ประเด็นดำเนินการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | เจ้าภาพหลัก                                                   | ภาคร่วม                                                                                       | ผลลัพธ์ที่คาดหวัง                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| ๑. กำหนดกรอบเป้าหมายและตัวชี้วัดร่วม ครอบคลุมการเรียนรู้ โอกาสทางอาชีพ งาน ที่มีคุณค่า สุขภาวะกายและจิต ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และหลักประกันทางสังคม พร้อมกำหนดบทบาทและกลไกประสานงาน ภายใน ๖ เดือนแรก                                                                                                                                          | สศช. และ สช.                                                  | กระทรวงแรงงาน ศธ. อว. พม. สธ. สสช. และ หน่วยงานเจ้าภาพ แนวทางที่ ๑-๕                          | มีกรอบการเปลี่ยนผ่านสู่โลกการทำงานระดับชาติตัวชี้วัดร่วม และกลไกขับเคลื่อนที่ชัดเจน  |
| ๒. สำรวจช่องว่างของระบบสนับสนุนและ กำหนดโจทย์วิจัยเชิงนโยบาย วิเคราะห์ ช่องว่างด้านข้อมูล บริการ โอกาส สนับสนุน สุขภาวะ และการคุ้มครองทางสังคม พร้อมจัดทำแผนวิจัยและประเมินผล ภายในปีที่ ๑                                                                                                                                                    | สศช. สช. และ วช.                                              | สกว. สวรส. สสช. สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานเจ้าของ ข้อมูล และหน่วยงาน เจ้าภาพแนวทางที่ ๑-๕       | มีข้อมูลช่องว่างเชิงระบบ (Gap Analysis) โจทย์วิจัย สำคัญ และกรอบการ ประเมินผล        |
| ๓. พัฒนาระบบข้อมูลอาชีพและกลไก เชื่อมโยงทุนสนับสนุน จัดทำแนวทางสื่อสาร ลักษณะงาน สภาพแวดล้อม ทักษะที่จำเป็น และประสบการณ์ทำงานจริง พร้อมสำรวจ ทุนการศึกษาและทุนพัฒนาทักษะที่มีอยู่ ภายในปีที่ ๑                                                                                                                                               | กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือ แรงงาน และ หน่วยงานด้าน การศึกษา | กยศ. กสศ. กองทุน ภาครัฐ มูลนิธิ สถานศึกษา สถานประกอบการ และ องค์กรวิชาชีพ                     | มีแนวทางสื่อสารข้อมูลอาชีพ และฐานข้อมูลทุนสนับสนุนที่ พร้อมเชื่อมโยงกับบริการแนะ แนว |
| ๔. คัดเลือกพื้นที่นำร่องและจัดทำข้อมูล สถานการณ์ตั้งต้น ครอบคลุมการเรียนรู้ โอกาสการทำงาน ต้นทุนการเปลี่ยนผ่าน สุขภาพกาย สุขภาพจิต และการเข้าถึง หลักประกัน พร้อมกำหนดมาตรการและ ตัวชี้วัด ภายในปีที่ ๑ พร้อมกำหนดกลไก ประสานงานหลัก แผนปฏิบัติการร่วม แหล่ง ทรัพยากร และตัวชี้วัดผลลัพธ์ของพื้นที่นำ ร่อง โดยเปิดโอกาสให้ผู้แทนกลุ่มเริ่มต้น | จังหวัดและ อปท. ในพื้นที่นำร่อง                               | หน่วยงานด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข สถาบันวิจัย สถาน ประกอบการ และผู้แทน กลุ่มเริ่มต้นทำงาน | มีพื้นที่นำร่องที่หลากหลาย ข้อมูลตั้งต้น (Baseline) และ แผนปฏิบัติการที่ประเมินผลได้ |

| ประเด็นดำเนินการ                                                                                                                                              | เจ้าภาพหลัก                                                           | ภาคีร่วม                                                             | ผลลัพธ์ที่คาดหวัง                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| ทำงานมีส่วนร่วมในการออกแบบและติดตามผล                                                                                                                         |                                                                       |                                                                      |                                                                                   |
| ๕. พัฒนารูปแบบเชื่อมโยงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (PP) ครอบคลุมความรู้ด้านสุขภาพ การประเมินความเสี่ยงสุขภาพกายและจิต และการส่งต่อบริการ ภายในปีที่ ๑ | กระทรวง<br>สาธารณสุข สปสช.<br>และสำนักงาน<br>ประกันสังคมตาม<br>ภารกิจ | สสส. กระทรวงแรงงาน<br>หน่วยบริการสุขภาพ<br>สถานประกอบการ และ<br>อปท. | มีรูปแบบการเชื่อมโยงบริการสุขภาพกับระบบสนับสนุนกลุ่มเริ่มต้นทำงานที่พร้อมทดลองใช้ |

## 1 ระยะที่ ๒ เชื่อมระบบและดำเนินการ (๒-๓ ปี)

| ประเด็นดำเนินการ                                                                                                                                                                | เจ้าภาพหลัก                                                            | ภาคีร่วม                                                                          | ผลลัพธ์ที่คาดหวัง                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ๑. เชื่อมโยงบริการสนับสนุนตลอดเส้นทางการเปลี่ยนผ่าน ตั้งแต่การศึกษา การพัฒนาทักษะ การแนะแนว การเข้าสู่งาน และการพัฒนาช่วงเริ่มต้นทำงาน ดำเนินการตั้งแต่ปีที่ ๒-๓                | กระทรวงแรงงาน<br>ศร. และ อว. ตาม<br>ภารกิจ                             | สถานศึกษา สถาน<br>ประกอบการ อปท. และ<br>องค์กรวิชาชีพ                             | กลุ่มเริ่มต้นทำงานเข้าถึงบริการและการสนับสนุนได้อย่างเชื่อมโยงและต่อเนื่อง                        |
| ๒. พัฒนาระบบสื่อสารข้อมูลอาชีพและประสบการณ์ทำงานจริง ผ่านสื่อที่เข้าถึงง่าย เช่น 1 Day Vlog การเยี่ยมชมสถานประกอบการ และการแลกเปลี่ยนกับผู้ประกอบอาชีพ ดำเนินการในปีที่ ๒-๓     | กรมการจัดหางาน<br>สำนักงาน<br>ศึกษาธิการจังหวัด<br>และสถานศึกษา        | สถานประกอบการ องค์กร<br>วิชาชีพ ผู้ประกอบ<br>อาชีพ และภาคเอกชน                    | กลุ่มเป้าหมายเข้าใจลักษณะงานทักษะที่จำเป็น และมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพมากขึ้น          |
| ๓. พัฒนามาตรการลดต้นทุนการเปลี่ยนผ่านและสนับสนุนการตั้งหลักชีวิต เชื่อมโยงทุนการศึกษา ทุนพัฒนาทักษะ การเดินทางที่อยู่อาศัย และค่าใช้จ่ายช่วงฝึกงานหรือเริ่มต้นทำงาน ในปีที่ ๒-๓ | กระทรวงแรงงาน<br>พม. และจังหวัด/<br>อปท. ตามภารกิจ                     | กยศ. กสศ. กองทุนภาครัฐ<br>มูลนิธิ สถาบันการเงิน<br>สถานศึกษา และสถาน<br>ประกอบการ | ลดข้อจำกัดทางเศรษฐกิจและสังคมในการเข้าถึงโอกาสและเริ่มต้นทำงาน                                    |
| ๔. เชื่อมโยงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (PP) รวมถึงสุขภาพจิต การป้องกันความเสี่ยงจากการทำงาน และการเข้าถึงบริการตามสิทธิ เริ่มปีที่ ๒ และขยายในปีที่ ๓                  | กระทรวง<br>สาธารณสุข สปสช.<br>และสำนักงาน<br>ประกันสังคม ตาม<br>ภารกิจ | สสส. หน่วยบริการสุขภาพ<br>สถานประกอบการ<br>กระทรวงแรงงาน และ<br>อปท.              | กลุ่มเริ่มต้นทำงานเข้าถึงบริการสุขภาพ มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ และมีแนวโน้มสุขภาพกายและจิตที่ดีขึ้น |
| ๕. ส่งเสริมงานที่มีคุณค่าและสถานที่ทำงานที่เอื้อต่อสุขภาวะ ครอบคลุมค่าตอบแทนความปลอดภัย การไม่เลือกปฏิบัติ สุขภาวะ                                                              | กรมสวัสดิการและ<br>คุ้มครอง<br>แรงงาน และ                              | สถานประกอบการ องค์กร<br>นายจ้าง องค์กร<br>ลูกจ้าง สสส. และ อปท.                   | กลุ่มเริ่มต้นทำงานเข้าถึงงานที่มีคุณค่าและสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและเป็นธรรมมากขึ้น         |

| ประเด็นดำเนินการ                                                                                                                                                                                   | เจ้าภาพหลัก                                        | ภาคีร่วม                                                                          | ผลลัพธ์ที่คาดหวัง                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| ความสัมพันธ์ สมดุลชีวิต และมาตรการสนับสนุนสถานประกอบการ ในปีที่ ๒-๓                                                                                                                                | กระทรวง<br>สาธารณสุข                               |                                                                                   |                                                                          |
| ๖. ดำเนินการวิจัยเชิงพื้นที่และติดตามประเมินผลวิเคราะห์ช่องว่าง ทดลองมาตรการ ประเมินผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ งาน สุขภาวะ เศรษฐกิจ และหลักประกัน พร้อมรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อยปีละครั้งในปีที่ ๒-๓ | สช. วช. และ<br>หน่วยงานวิจัย<br>ร่วมกับกลไกพื้นที่ | สกว. สวรส. สถาบันอุดมศึกษา สสช. หน่วยงานเจ้าของข้อมูล และผู้แทนกลุ่มเริ่มต้นทำงาน | มีผลการวิจัยและข้อมูลติดตามผลที่นำไปใช้ปรับปรุงมาตรการและการดำเนินงานได้ |

# 1 ระยะที่ ๓ ยกระดับและขยายผล (๔-๕ ปี)

| ประเด็นดำเนินการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | เจ้าภาพหลัก                                                | ภาคีร่วม                                                                                                              | ผลลัพธ์ที่คาดหวัง                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| ๑. ประเมินผลและสังเคราะห์บทเรียนจากพื้นที่นำร่องเปรียบเทียบผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ การเข้าถึงโอกาส งานที่มีคุณค่า สุขภาวะ ความมั่นคง และหลักประกัน พร้อมศึกษาปัจจัยความสำเร็จและเงื่อนไขการขยายผลในปีที่ ๔                                                                                                                                                                             | สสช. สช. และ<br>หน่วยงานวิจัยและ<br>ประเมินผล              | วช. สกว. สวรส.<br>สถาบันอุดมศึกษา จังหวัด<br>อปท. และหน่วยงาน<br>เจ้าภาพแนวทางที่ ๑-๕                                 | มีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่า<br>มาตรการใดได้ผล ภายใต้<br>เงื่อนไขและบริบทใด              |
| ๒. นำผลการวิจัยไปปรับปรุงนโยบายและมาตรการสนับสนุน ครอบคลุมระบบข้อมูล อาชีพ ทู่นสนับสนุน การพัฒนาทักษะ คุณภาพงาน สุขภาวะ และความต่อเนื่องของหลักประกันในปีที่ ๔-๕                                                                                                                                                                                                                      | กระทรวงและ<br>หน่วยงานที่<br>เกี่ยวข้องตามอำนาจ<br>หน้าที่ | สสช. สช. หน่วยงานวิจัย<br>จังหวัด อปท.สถานศึกษา<br>และสถานประกอบการ                                                   | นโยบายและมาตรการได้รับการ<br>ปรับปรุงบนฐานหลักฐานเชิง<br>ประจักษ์                    |
| ๓. ขยายผลรูปแบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล ทั้งการแนะแนวและสื่อสารข้อมูลอาชีพ การเชื่อมโยงทุนสนับสนุน การสร้างงานที่มีคุณค่า การส่งเสริมสุขภาวะและบริการ PP โดยให้พื้นที่ประยุกต์ตามบริบท ในปีที่ ๔-๕ โดยใช้ผลการประเมินและหลักฐานเชิงประจักษ์ประกอบการคัดเลือกมาตรการที่จะขยายผล พร้อมพิจารณาความเหมาะสมด้านบริบทพื้นที่ ทรัพยากร ความพร้อมของหน่วยงาน และความยั่งยืนของการดำเนินงาน | กลไกประสานงาน<br>ระดับชาติร่วมกับ<br>จังหวัดและ อปท.       | หน่วยงานเจ้าภาพ<br>แนวทางที่ ๑-๕<br>หน่วยงานผู้ให้ทุน สถาน<br>ประกอบการ หน่วยงาน<br>บริการสุขภาพ และภาค<br>ประชาสังคม | เกิดการขยายผลมาตรการที่มี<br>ประสิทธิผล โดยคำนึงถึงความ<br>แตกต่างของบุคคลและพื้นที่ |

| ประเด็นดำเนินการ                                                                                                                                                                                                         | เจ้าภาพหลัก                             | ภาคีร่วม                                                                                           | ผลลัพธ์ที่คาดหวัง                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ๔. บูรณาการระบบนิเวศการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่กลไกพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ<br>เชื่อมโยงการศึกษา ทักษะ โอกาส งาน สุขภาวะ การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค<br>ความมั่นคง และหลักประกัน พร้อมพัฒนาระบบติดตามผลระยะยาวภายในปีที่ ๕ | สศช. และหน่วยงาน<br>นโยบายที่เกี่ยวข้อง | กระทรวง หน่วยงาน<br>จังหวัด อบต. ภาคธุรกิจ<br>สถานศึกษา หน่วยบริการ<br>สุขภาพ และภาคประชา<br>สังคม | ประเทศมีระบบสนับสนุนการ<br>เปลี่ยนผ่านสู่โลกการทำงานที่<br>เชื่อมโยง เป็นธรรม ยืดหยุ่น<br>และยั่งยืน |

1